

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Programmabegroting 2019 - 2022

Versienummer: 1.3
Datum: 3 april 2018

	
Omgevingsdienst Midden-Holland	
Productnummer	
Omschrijving	Programmabegroting 2019 - 2022
Status	Versie 1.3
Datum	3 april 2018
Opdrachtgever	Aangesloten gemeenten Midden-Holland en provincie Zuid-Holland
Opgesteld door	Omgevingsdienst Midden-Holland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer	6
2	Begroting in één oogopslag	7
2.1	Uitgangspunten	7
2.2	Staat van baten en lasten 2017 - 2022	8
2.3	Structurele mutaties in de reserves	9
2.4	Programmabegroting 2019	10
2.5	Toelichting kosten- en opbrengstensoorten	10
2.6	Incidentele baten en lasten	11
2.7	Financiële positie ODMH	11
2.7.1	Inleiding	11
2.7.2	Vermogensontwikkeling 2017 - 2022	11
2.7.3	Geprognosticeerde balans	12
2.7.4	EMU-saldo	13
2.7.5	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	14
2.7.6	Financiering	14
2.7.7	Begrotingsgrondslagen	14
2.7.8	Reserves en voorzieningen	14
2.7.9	Investerings 2019 – 2022	15
3	Programma milieu	16
3.1	Wat willen we bereiken?	16
3.2	Wat gaan we daar voor doen?	16
3.3	Wat gaat het kosten?	18
4	Programma bouw- en woningtoezicht	20
4.1	Wat willen we bereiken?	20
4.2	Wat gaan we daar voor doen?	20
4.3	Wat mag het kosten?	22
5	Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	24
5.1	Overhead	24
5.2	Vennootschapsbelasting	25
5.3	Onvoorzien	25
5.4	Wat mag het kosten?	25
6	Paragrafen	27
6.1	Lokale heffingen	27

6.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
6.3	Onderhoud kapitaalgoederen	29
6.4	Financiering	30
6.5	Bedrijfsvoering	31
6.6	Verbonden partijen	32
6.7	Grondbeleid	32
7	Vaststelling begroting van baten en lasten 2019 - 2022	33
Bijlagen		34
Bijlage 1: Bijdragen milieu		35
Bijlage 2: Bijdragen bouw- en woningtoezicht.....		37
Bijlage 3: Begroting op taakvelden		38

1 Inleiding

Het begrotingsjaar 2019 belooft een belangrijk jaar te worden voor de Omgevingsdienst Midden-Holland. Met een aantrekkende economie, ambities op het gebied van duurzaamheid en een prominente rol voor dienstverlening staat de dienst voor diverse uitdagingen. Samen met haar eigenaren c.q. opdrachtgevers wil de ODMH ook in 2019 een toonaangevende organisatie zijn die bijdraagt aan een veilige, duurzame en gezonde samenleving.

De ODMH wil zijn positie als innovatieve Omgevingsdienst in 2019 continueren. Dat betekent dat verder gewerkt zal worden aan de toegankelijkheid van data voor deelnemers, inwoners en bedrijven. Naast het technische kader vormen de uitgangspunten zoals die geformuleerd zijn in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) hierbij een prominente en richtinggevende rol. Anno 2019 is technisch heel veel mogelijk, maar aspecten als transparantie en toegankelijkheid dienen in balans te zijn met de regels op het gebied van privacy. De ODMH wil wat dat betreft zowel een innovatieve als degelijke partner zijn.

Het onderwerp duurzaamheid krijgt politiek en bestuurlijk veel aandacht. Het Kabinet heeft een aantal lange termijn doelen geformuleerd, die de komende jaren veel inzet vragen. Concrete onderwerpen als het klimaatneutraal maken van gebouwen en het saneren van asbest maken dat duurzaamheid een tastbaar onderwerp is waarmee een directe bijdrage wordt geleverd aan een veilige en gezonde samenleving. De Omgevingsdienst Midden-Holland wil en kan de deelnemers ook in 2019 ondersteunen bij het bereiken van deze doelen.

De omgevingsdiensten staan aan de vooravond van de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet zal op afzienbare termijn worden ingevoerd en vraagt van alle partijen een tijdige en grondige voorbereiding. De Omgevingsdienst Midden-Holland volgt alle ontwikkelingen op de voet, is betrokken bij diverse organisatie-overstijgende initiatieven en zal zich ook in 2019 voorbereiden op de noodzakelijke veranderingen. Naast de veelomvattende milieuwetgeving, zal mogelijk ook de liberalisering van bouw- en woningmarkt effect hebben op de bedrijfsvoering van de ODMH. Het besluitvormingstraject rond deze liberalisering is nog niet afgerond.

De traditionele rol van de overheid verandert en wordt aangevuld met nieuwe rollen gericht op samenwerking, co-creatie en faciliteren. Dat betekent dat de ODMH niet wil denken vanuit de eigen taken of criteria, maar opgavegericht vanuit het doel dat vooruit moet worden geholpen. In concreto wil de dienst niet alleen de regels volgen, maar oplossingen zoeken in een open gesprek met initiatiefnemers, betrokken burgers en collega's. Veel gemeenten vragen van hun ambtenaren op deze manier te gaan werken. Als ODMH hebben wij ook de ambitie om in onze dienstverlening hierbij aan te haken.

In financieel opzicht verwachten we dat ook 2019 een stabiel jaar zal worden. Grote kapitaalsintensieve bewegingen zijn niet voorzien, daarnaast zal de productie (en de daaraan gerelateerde omzet) in de loop van het begrotingsjaar goed gevolgd worden. De reserves en voorzieningen van de Omgevingsdienst Midden Holland zijn op peil en hebben voldoende niveau om de voorziene risico's af te dekken. In 2018 is de risico-systeematiek van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) ingevoerd, op basis waarvan de wenselijke hoogte van het weerstandsvermogen is bepaald.

In het begrotingsjaar 2019 zijn de milieu- en de BWT activiteiten van de ODMH gecompartmenteerd. Dat betekent dat beide activiteiten separaat worden begroot en dat in de jaarrekening beide

segmenten ook apart worden afgerekend. Eén en ander betekent dat het weerstandsvermogen ook gesplitst is en dat voor zowel BWT als milieu een aparte risicoanalyse wordt opgesteld. Mocht het begrotingsjaar 2019 met een positief saldo worden afgesloten, dan geschiedt de restitutie van dit saldo aan de deelnemers ook langs de lijn van beide compartimenten (milieu/BWT).

De Programmabegroting 2019 is sluitend. In bijlage 1 en 2 zijn per deelnemer de geprognoseerde bijdragen aangegeven.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2019 - 2022 van de ODMH op hoofdlijnen beschreven. Allereerst worden de gehanteerde uitgangspunten omschreven, daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programma milieu en hoofdstuk 4 het programma bouw- en woningtoezicht. Hoofdstuk 5 is een nieuw onderdeel in de begroting en bevat de informatie over met name de overhead van de ODMH.

In hoofdstuk 6 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat de ODMH een Gemeenschappelijke Regeling is, zijn niet alle gemeentelijke paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.

De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 7. De programmabegroting eindigt met een drietal bijlagen, waarin de bijdragen van de deelnemers weergegeven worden en de meerjarenbegroting op taakvelden.

2 Begroting in één oogopslag

2.1 Uitgangspunten

De cijfers uit de meerjarenprogrammabegroting 2019 – 2022 vloeien voort uit de uitgangspuntennotitie 2019, de programmabegroting 2018 en de jaarrekening 2017. Voorts zijn de productieafspraken 2019 - indien en voor zover bekend - meegenomen in de prognoses. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten van deze begroting uiteengezet.

Handhaving milieu

Onze visie ten aanzien van de milieuhandhaving gaat uit van het huidige adequaat niveau. Hierbij wordt gewerkt met een risicogestuurd toezicht, waarbij de bezoekfrequentie toeneemt, naarmate de milieucategorie van een bedrijf zwaarder is.

Tevens wordt een bonus/malus regeling toegepast. Bedrijven die bewezen hebben op een goede wijze aan de milieunormen te voldoen, worden minder vaak door de ODMH bezocht, in tegenstelling tot de bedrijven die zich hier niet aan houden.

De volumes die samenhangen met deze handhavingsstrategie kunnen door middel van deze programmabegroting worden gefinancierd.

Vergunningverlening

De vergunningen die door de afdeling BWT voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas worden afgegeven, dienen adequaat te zijn. Ze worden snel, minimaal binnen de geldende termijnen, afgegeven. Hierbij worden de burgers en bedrijven vanuit een klantgerichte houding goed bediend. Dit geldt natuurlijk ook voor de milieuvergunningen die door de ODMH worden verstrekt.

Het aantal toezichthouders en vergunningverleners binnen de dienst is mede gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op verzoek van minister Plasterk (toenmalig minister van Wonen en Rijksdienst) heeft de Eerste Kamer op 11 juli 2017 besloten om de stemming over de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen. Eerder al had de minister toegezegd dat de wet in ieder geval niet vóór 1 januari 2019 in werking zal treden. Verwacht wordt dat de wet wordt aangepast, maar op dit moment is nog niet duidelijk op welke wijze en wanneer. Afhankelijk van de wijzigingen zou het kunnen dat de wet eerst opnieuw aan de Tweede Kamer voorgelegd moet worden. Het onderwerp valt nu onder minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In deze programmabegroting gaan we voorsnag uit van het standpunt dat de wet op zijn vroegst op 1 januari 2020 in werking treedt en dat de fasering in twee fasen gehandhaafd blijft, hoewel deze ter discussie staat. Als er meer duidelijkheid is en als de uitkomsten afwijken van de nu gehanteerde standpunten zal de begroting van de ODMH aangepast worden via een begrotingswijziging.

Duurzaamheid

Het thema duurzaamheid staat de komende jaren prominent op de agenda bij gemeenten en provincie als gevolg van de klimaatdoelstellingen in Parijs. Het gaat hierbij om diverse thema's, waaronder de regionale energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Het algemeen bestuur heeft aangegeven duurzaamheidsthema's in gezamenlijkheid af te stemmen en op te willen pakken naar het voorbeeld van de 'Regionale Energiestrategie'. Zij sturen aan op een regionale opschaling en versnelling. Ook de provincie levert (gestart in 2018 en doorlopend in 2019 en 2020) een bijdrage in

de vorm van ondersteuning middels het leveren van een energietransitieregisseur. Het thema duurzaamheid zal een groter urenbeslag opeisen in de komende jaren.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet betekent dat er veel verandert. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Bij het opstellen van Omgevingsvisies, gemeentelijke Omgevingsplannen en de provinciale Omgevingsverordening is de bij de ODMH aanwezige expertise en informatie over de fysieke leefomgeving benodigd. Wij gaan er als dienst dan ook van uit, dat we als één van de logische partners participeren in deze trajecten. De wet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. De ODMH bereidt zich, gezamenlijk met de opdrachtgevers en ketenpartners, voor op de toekomstige ontwikkelingen rondom de Omgevingswet.

Dienstverlening

De maatschappij en de wetgeving veranderen. Dit betekent dat ambtenaren ook op een andere manier hun werk uitvoeren en op een nieuwe wijze met hun klanten om zullen moeten gaan. De ODMH zal dan ook investeren om de medewerkers om te vormen tot moderne ambtenaren.

Externe Veiligheid

De huidige vergoeding voor Impuls Omgevingsveiligheid loopt tot en met 2018. Voor 2019 en 2020 (tot start omgevingswet) is de verwachting dat de Impuls Omgevingsveiligheid doorloopt, in een afgeslankte vorm. Over de precieze invulling is nog niet definitief besloten (stand maart 2018). Om het gat dat ontstaat in de begroting (door de afname van de vergoeding) op te vangen wordt in de jaren 2019 en 2020 de bestemmingreserve externe veiligheid ingezet.

In de bijlage met de jaarprogramma's is nog geen rekening gehouden met een eventuele uitbreiding van uren voor externe veiligheid.

Indexering 2019

Op 25 oktober 2017 is aan de dagelijks besturen van de Gemeenschappelijke Regelingen in de regio Hollands-Midden een brief gestuurd door het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling. In deze brief is voorgesteld de uniforme systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van lonen en prijzen voort te zetten. Op basis van de septembercirculaire 2017 bedraagt de indexering van de bijdragen 2019 voor Gemeenschappelijke Regelingen 2,30%. Het uurtarief van de ODMH stijgt in 2019 van € 86,44 naar € 88,43.

Bezuinigingstaakstelling 2019

In de hierboven genoemde brief is voor alle regelingen ook een uniforme taakstelling voorgesteld als aandeel in de ontwikkeling van het Gemeentefonds. Voor het jaar 2019 is deze taakstelling nihil.

2.2 Staat van baten en lasten 2017 - 2022

De prognose met betrekking tot de resultaten over de jaren 2017 tot en met 2022 luidt als volgt:

Overzicht van baten en lasten <i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2017			Begroting 2018			Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Baten en lasten</u>									
Programma Milieu	13.443	-13.830	-386	9.249	-12.965	-3.716	9.448	-13.291	-3.843
Programma Bouw- en woningtoezicht	5.627	-6.128	-500	3.150	-4.817	-1.667	3.642	-5.703	-2.061
Overhead *	-	-	-	6.062	-474	5.588	6.484	-440	6.044
Treasury **	137	-	137	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	19.207	-19.957	-749	18.460	-18.256	204	19.574	-19.434	140
<u>Mutaties reserves</u>									
Programma Milieu	9	-105	-97	9	-49	-40	9	-36	-27
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-49	-49	-	-18	-18	-	-	-
Overhead *	-	-	-	-	-147	-147	-	-113	-113
Treasury **	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	9	-154	-145	9	-214	-205	9	-149	-140
Resultaat	19.215	-20.111	-895	18.470	-18.470	-	19.583	-19.583	-

Overzicht van baten en lasten <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Baten en lasten</u>									
Programma Milieu	9.431	-13.290	-3.859	9.395	-13.290	-3.894	9.395	-13.290	-3.894
Programma Bouw- en woningtoezicht	3.121	-5.124	-2.003	3.121	-5.124	-2.003	3.121	-5.124	-2.003
Overhead *	6.398	-440	5.958	6.375	-440	5.935	6.375	-440	5.935
Treasury **	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	18.949	-18.854	96	18.891	-18.854	38	18.891	-18.854	38
<u>Mutaties reserves</u>									
Programma Milieu	9	-37	-28	9	-	9	9	-	9
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead *	-	-68	-68	-	-47	-47	-	-47	-47
Treasury **	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	9	-105	-96	9	-47	-38	9	-47	-38
Resultaat	18.958	-18.958	-	18.900	-18.900	-	18.900	-18.900	-

* In de jaarrekening 2017 was de vernieuwde BBV nog niet van toepassing en was de overhead in de programma's Milieu en BWT opgenomen.

** In de jaarrekening 2017 was Treasury opgenomen als financieringsbaten en -lasten.

In alle overzichten zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

De meerjarenbegroting toont een stabiel meerjarenbeeld. Voor het jaar 2020 wordt een daling in de opbrengsten van BWT verwacht. Dit is het gevolg van fase 1 van de privatisering. De tweede fase valt buiten de range van deze meerjarenbegroting. Deze treedt naar verwachting in 2023 in werking.

2.3 Structurele mutaties in de reserves

De structurele mutaties in de reserves voor de jaren 2019 – 2022 zijn er als volgt uit:

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2019	2020	2021	2022
Structurele stortingen				
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	8.843	8.843	8.843	8.843
Totaal structurele stortingen	8.843	8.843	8.843	8.843
Structurele onttrekkingen				
Reserve Informatisering/Automatisering	6.075	6.075	6.075	6.075
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	6.692	1.200		
Reserve Verbouwing	32.968	32.968	32.968	32.968
Reserve Digitalisering	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal structurele onttrekkingen	53.235	47.743	46.543	46.543
Totaal structurele reservemutaties	44.392	38.900	37.700	37.700

De structurele storting betreft de jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten ter grootte van 100 uur. Door deze structurele toevoeging blijft de bestemmingsreserve op niveau en wordt gespaard voor actualisaties van de kaarten.

De structurele onttrekkingen zijn ter dekking van de eveneens structurele afschrijvingslasten op de investeringen.

2.4 Programmabegroting 2019

Naast de organisatiebrede begroting is voor het jaar 2019 ook een begroting opgesteld, waarin de programma's milieu en bouw- en woningtoezicht apart gepresenteerd worden. Conform de voorschriften in het vernieuwde BBV wordt ook de overhead apart weergegeven.

Programmabegroting 2019	Milieu	Bouw- en Woningtoezicht	Overhead	Totaal
Baten				
Contractuele bijdragen	-11.558.033	-5.569.825	0	-17.127.858
Overige bijdragen	-7.025	-28.480	-440.159	-475.664
Projectbaten	-1.725.750	-104.749	0	-1.830.499
Onttrekking reserves	-35.641	0	-113.235	-148.876
Totaal Baten	-13.326.448	-5.703.054	-553.394	-19.582.897
Lasten				
Personeelskosten	7.350.750	3.439.083	3.955.230	14.745.063
Apparaatskosten	228.096	95.474	2.403.955	2.727.525
Directe productkosten	107.700	3.000	0	110.700
Projectlasten	1.761.391	104.749	0	1.866.140
Financieringslasten	0	0	124.626	124.626
Dotatie reserves	8.843	0	0	8.843
Totaal lasten	9.456.780	3.642.306	6.483.811	19.582.897
Saldo baten en lasten	-3.869.668	-2.060.748	5.930.417	0

Doordat de overhead uit de programma's gehaald is, toont het voorgaande overzicht geen zuivere resultaten voor de programma's milieu en BWT. Het extracomptabel verdelen van de overheadlasten toont een meerjarenbegroting die zowel voor milieu als BWT budgetneutraal is. Het verdelen van de overheadlasten gebeurt op basis van fte's.

2.5 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten

In de tabellen van de volgende paragrafen en hoofdstukken worden de baten en lasten weergegeven in diverse kosten- en opbrengstensoorten. Hierna volgt per soort een korte uiteenzetting van de kosten en opbrengsten, die onder deze posten verantwoord worden.

Baten:

- Contractuele bijdragen: Bijdragen conform de jaarprogramma's voor zowel milieu als BWT;
- Overige bijdragen: Overige inkomsten en bijdragen;
- Projectbaten: Projectopbrengsten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Onttrekking reserves: Bijdragen in de exploitatie vanuit de reserves.

Lasten:

- Personeelskosten: Salarislasten van personeel van de ODMH, inclusief ingehuurd personeel;
- Apparaatskosten: Diverse kosten, zoals leaseauto's, automatiseringskosten, huisvestingslasten en afschrijvingslasten;
- Directe productkosten: Algemene, productiegerelateerde, kosten, zoals werkbudgetten;
- Projectlasten: Projectlasten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Dotatie reserves: Bijdragen vanuit de exploitatie aan de reserves.

2.6 Incidentele baten en lasten

Het overzicht van incidentele baten en lasten voor de jaren 2019 tot en met 2022 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Programmabegroting 2019				Meerjarenbegroting 2020				Meerjarenbegroting 2021				Meerjarenbegroting 2022			
	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal
Incidentele baten																
Contractuele bijdragen				0				0				0				0
Overige bijdragen				0				0				0				0
Doorberekende Bijdragen				0				0				0				0
Onttrekking reserves	-36		-60	-96	-37		-20	-57				0				0
Totaal incidentele baten	-36	0	-60	-96	-37	0	-20	-57	0	0	0	0	0	0	0	0
Incidentele lasten																
(Bijk.) Personeelskosten				0				0				0				0
Apparaatskosten			60	60			20	20				0				0
Directe productkosten				0				0				0				0
Financieringslasten				0				0				0				0
Dotatie reserves				0				0				0				0
Totaal incidentele lasten	0	0	60	60	0	0	20	20	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-36	0	0	-36	-37	0	0	-37	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x € 1.000

De meerjarenbegroting van de ODMH bevat slechts beperkt baten en lasten die een incidenteel karakter hebben. Het begrip incidenteel wordt in de 'Notitie incidentele en structurele baten en lasten' van de commissie BBV omschreven als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, waarbij het van belang is dat het gaat om 'eenmalige zaken'.

De incidentele baten betreffen de onttrekkingen uit de Bestemmingsreserves externe veiligheid en ontwikkelingen. Voor de laatste geldt dat de uitgaven die ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht worden ook incidenteel zijn. Dit zijn ontwikkelings- en automatiseringskosten ter voorbereiding op de invoering van onder andere de nieuwe Omgevingswet.

2.7 Financiële positie ODMH

2.7.1 Inleiding

In het kader van de programmabegroting 2015 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen. In deze programmabegroting 2019 - 2022 is deze meerjarige financiële analyse herhaald en geactualiseerd.

2.7.2 Vermogensontwikkeling 2017 - 2022

De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is namelijk de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2017 tot en met 2022 kent het eigen vermogen van de ODMH de volgende geprognosticeerde ontwikkeling:

Eigen Vermogen ODMH	2017 *	2018	2019	2020	2021	2022
Stand 1 januari	2.743	2.598	2.413	2.273	2.177	2.140
Mutatie	-145	-185	-140	-96	-38	-38
Stand 31 december	2.598	2.413	2.273	2.177	2.140	2.102
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>						

* Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2017 door de accountant en het algemeen bestuur.

De daling van het eigen vermogen vanaf 2017 vindt geleidelijk plaats en is het gevolg van het inzetten van de diverse bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten voor investeringen die in de periode tot en met 2015 plaatsgevonden hebben.

De stand van het eigen vermogen op 31 december 2017 wijkt af van de stand die weergegeven wordt in de geprognosticeerde balans in de hierna volgende paragraaf. In dat overzicht wordt het positieve resultaat (€ 895.311) meegenomen in het eigen vermogen. Omdat bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld wordt dit resultaat te restitueren aan de deelnemers, verdwijnt dit resultaat uit het eigen vermogen van de ODMH.

2.7.3 Geprognosticeerde balans

In de loop van 2016 is het vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie en het onderling vergelijk van begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat de werkelijke balans voor het jaar 2017 is opgenomen en geprognosticeerde balansen voor de jaren 2018 tot en met 2022.

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	7.347	7.027	6.734	6.468	6.229	6.017
Totaal vaste activa	7.347	7.027	6.734	6.468	6.229	6.017
Vlottende activa						
Uitzettingen met en rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.644	3.644	3.644	3.644	3.644	3.644
Liquide middelen	239	239	239	239	239	239
Overlopende activa	801	801	801	801	801	801
Totaal vlottende activa	4.684	4.684	4.684	4.684	4.684	4.684
Totaal activa	12.031	11.711	11.418	11.152	10.913	10.701

PASSIVA	(bedragen x € 1.000)	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Vaste passiva							
Eigen vermogen		3.493	2.598	2.413	2.273	2.177	2.140
Voorzieningen		757	726	608	588	576	534
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		3.709	3.533	3.352	3.164	2.969	2.767
Totaal vaste passiva		7.959	6.857	6.373	6.025	5.722	5.441
Viottende passiva							
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		214	214	214	214	214	214
Overlopende passiva		3.858	3.858	3.858	3.858	3.858	3.858
Toe- / afname schuldpositie		0	782	973	1.055	1.119	1.188
Totaal viottende passiva		4.072	4.854	5.045	5.127	5.191	5.260
Totaal passiva		12.031	11.711	11.418	11.152	10.913	10.701

2.7.4 EMU-saldo

Conform de vernieuwing BBV is de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de ODMH is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de overheidsorganisatie, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

	Omschrijving	(bedragen x € 1.000)	Rekening 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c) (een nadelig saldo wordt negatief weergegeven)		749	-205	-163	-88	-38	-38
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	692	655	628	601	574	547
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	81	93	95	95	95	95
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	151	335	335	335	335	335
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	-	-	-	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	138	196	110	102	132	130
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-	-	-
11	Boekwinst bij verkoop effecten		-	-	-	-	-	-
	Berekend EMU-saldo		1.233	12	115	171	164	139

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de

gemeentelijke organisaties hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de afschrijvingslasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de ODMH voor het jaar 2019 komt uit op € 115.000. Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 115.000 groter zijn dan de uitgaven.

2.7.5 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet de programmabegroting de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume weergeven. Als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget (IKB) in 2017 heeft de ODMH dergelijke verplichtingen niet meer.

2.7.6 Financiering

De ODMH heeft een langlopende lening voor het Midden-Hollandhuis. Deze is in 2015 tezamen met het pand in 2015 overgenomen van het ISMH. Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

2.7.7 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting. Vaste grondslag voor de begroting is de Nota Planning & Control. In die nota zijn de afspraken benoemd, die de ODMH en haar deelnemers overeengekomen zijn. Voorbeelden daarvan zijn afspraken omtrent indexering, bezuinigingen en de wijze van afrekening.

2.7.8 Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen van de ODMH in de periode 2017 tot en met 2022 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rekening 2017				(Gewijz.) Begroting 2018		
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve							
1 Algemene Reserve	1.402.500			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	1.402.500	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves							
2 BR Informatisering/Automatisering	109.346		6.075	103.272		6.075	97.197
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	95.914	8.533	7.391	97.056	8.644	6.692	99.008
4 BR Verbouwing	593.432		32.968	560.464		32.968	527.496
5 BR Digitalisering	135.000		7.500	127.500		7.500	120.000
6 BR Externe Veiligheid	87.307			87.307			87.307
7 BR Frictiekosten	200.000		100.000	100.000		100.000	-
8 BR Ontwikkelingen	120.000			120.000		40.000	80.000
Totaal Bestemmingsreserves	1.341.000	8.533	153.934	1.195.599	8.644	193.235	1.011.008
Voorzieningen							
9 VZ Personeel	62.899		33.008	29.891		29.891	-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	750.929	91.744	115.358	727.315	92.937	165.974	654.277
Totaal Voorzieningen	813.828	91.744	148.366	757.206	92.937	195.865	654.277
Totaal Reserves en Voorzieningen	3.557.327	100.277	302.300	3.355.305	101.581	389.100	3.067.785

Omschrijving	Begroting 2019			Begroting 2020		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	91.122		6.075	85.047
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	8.843	6.692	101.159	8.843	1.200	108.802
4 BR Verbouwing		32.968	494.528		32.968	461.560
5 BR Digitalisering		7.500	112.500		7.500	105.000
6 BR Externe Veiligheid		35.641	51.666		36.907	14.759
7 BR Friciekosten			-			-
8 BR Ontwikkelingen		60.000	20.000		20.000	-
Totaal Bestemmingsreserves	8.843	148.876	870.975	8.843	104.650	775.168
Voorzieningen						
9 VZ Personeel			-			-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	95.074	110.060	639.291	95.074	102.003	632.363
Totaal Voorzieningen	95.074	110.060	639.291	95.074	102.003	632.363
Totaal Reserves en Voorzieningen	103.917	258.936	2.912.767	103.917	206.653	2.810.031

Omschrijving	Begroting 2021			Begroting 2022		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	78.972		6.075	72.897
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	8.843		117.645	8.843		126.488
4 BR Verbouwing		32.968	428.592		32.968	395.624
5 BR Digitalisering		7.500	97.500		7.500	90.000
6 BR Externe Veiligheid			14.759			14.759
7 BR Friciekosten			-			-
8 BR Ontwikkelingen			-			-
Totaal Bestemmingsreserves	8.843	46.543	737.468	8.843	46.543	699.768
Voorzieningen						
9 VZ Personeel			-			-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	95.074	131.998	595.439	95.074	130.465	560.048
Totaal Voorzieningen	95.074	131.998	595.439	95.074	130.465	560.048
Totaal Reserves en Voorzieningen	103.917	178.541	2.735.407	103.917	177.008	2.662.316

2.7.9 Investerings 2019 – 2022

Voor de jaren 2018 tot en met 2021 zijn investeringen geraamd op het gebied van automatisering, apparatuur en meubilair. Deze betreffen vervangingsinvesteringen.

Investerings	2019	2020	2021	2022
Automatisering	250.000	250.000	250.000	250.000
Apparatuur milieu	50.000	50.000	50.000	50.000
Meubilair	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	335.000	335.000	335.000	335.000

3 Programma milieu

3.1 Wat willen we bereiken?

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland. De taken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, bouw- en woningtoezicht en advisering, ontwikkeling en uitvoering van duurzaamheidsbeleid. De ODMH adviseert gemeenten ook over milieuaspecten bij ruimtelijke plannen.

Daarnaast voert de omgevingsdienst taken uit ten aanzien van bodem, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, archeologie, ecologie en milieueducatie. De dienst houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties en badinrichtingen voor het gehele grondgebied van de provincie Zuid-Holland. De ODMH streeft daarbij een professionele, betrouwbare en vertrouwde organisatie te zijn.

3.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de omgevingsdienst is gebaseerd op een inschatting van het aantal uur dat geleverd wordt aan de deelnemende gemeenten en de provincie. Deze inschatting is gemaakt door het te verwachten aantal producten per klant (gemeente/provincie) te vermenigvuldigen met het kental. Waar geen kental kan worden gehanteerd, wordt een inschatting gemaakt op urenbasis (maatwerk). De algemene taken van de omgevingsdienst bestaande uit juridische en beleidsondersteuning, klachtenbehandeling, milieuvluchten, applicatiebeheer van het inrichtingenbestand, de helpdesk, gebiedsgerichte controles en beleidsondersteuning worden gebundeld in een regionaal budget en verdeeld op basis van inwoneraantal.

Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten is rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de omgevingsdienst en met de realisatiecijfers van 2017.

Toezicht en handhaving

De omgevingsdienst controleert namens de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland of bedrijven binnen de regio zich houden aan de (milieu-)wet- en regelgeving.

Fysieke controles

De omgevingsdienst controleert namens B&W en GS omgevingsvergunningen en meldingen. Tijdens de fysieke controles houden we toezicht op de impact van de bedrijven op de veiligheid en de milieubelasting. Zo wordt gelet op de aanwezigheid, het gebruik en de emissie van gevaarlijke stoffen en kunnen gevaarlijke en of hinderlijke situaties worden onderkend en zo nodig verkleind. Ook zien we toe op de vereiste voorzieningen waarmee overlast van geur, stof en geluid voor omwonenden wordt voorkomen of beperkt. De ODMH heeft de fysieke controles onderverdeeld in preventieve controles, aspectcontroles en controles naar aanleiding van klachten en meldingen. Hierbij passen wij de volgende risicomethodiek toe. Bedrijven met de grootste impact op de veiligheid of de milieubelasting krijgen de meeste aandacht. Het inplannen van de bedrijfscontroles gebeurt risicogericht waarbij ook rekening wordt gehouden met de ervaringen bij de bedrijven in de afgelopen jaren. Afhankelijk van diverse parameters als naleefgedrag, klachten en bedrijfsmeldingen wordt lopende het jaar extra toezicht uitgevoerd waar dit nodig is.

Administratieve controle

Naast de fysieke controles houdt de ODMH ook administratief toezicht om onderzoek te doen naar de juistheid en betrouwbaarheid van door bedrijven beschikbaar gestelde informatie.

Hierbij werken we samen met andere handhavingspartners aan de optimalisering van het toezicht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van twee aanvullende typen toezicht:

- Systeemtoezicht: hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de eigen beheerssystemen van een bedrijf.
- Informatiegestuurd toezicht: op basis van de beschikbare informatie bij de partners (bestuurs- en strafrecht, fiscaal) wordt de effectiviteit van toezicht verhoogd bij problemen die het domein van een enkel bevoegd gezag overstijgen.

Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

Bij de constatering van een overtreding wordt een optimale mix van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten ingezet om de overtreding ongedaan te maken. De basis hiervoor is de landelijke handhavingstrategie. De ernst van de overtreding (milieu, veiligheid, gezondheid) en het gedrag van de overtreder (pro-actief, onverschillig, calculerend bewust, structureel negatief) zijn bepalend voor de te kiezen instrumentaria.

De ODMH heeft drie Boa's in dienst. Zij worden ingezet op diepgaande strafrechtelijke onderzoeken op het gebied van milieuwetgeving. Daarnaast worden de Boa's in het kader van pilots ingezet voor het punitieve instrument 'bestuurlijke strafbeschikking'.

Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz)

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor de handhaving in het kader van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz). De Omgevingsdienst Midden-Holland voert deze taak op het grondgebied van de hele provincie Zuid-Holland uit. Dit betekent dat jaarlijks de bad- en zweminrichtingen in Zuid-Holland worden gecontroleerd op hygiëne en veiligheid.

We houden toezicht op categorie A-zweminrichtingen (de openbare en de semi-openbare zwembaden), categorie B-zweminrichtingen (de peuterbaden) en categorie C- en D-zwemgelegenheden (de zwemgelegenheden in oppervlaktewater).

In het zwemseizoen (1 mei – 1 oktober) worden de buitenlocaties gecontroleerd. De waterkwaliteit wordt bewaakt aan de hand van monsters die de waterkwaliteitsbeheerders nemen en laten analyseren. De analyseresultaten worden aan de ODMH doorgegeven. De kwaliteit wordt door de ODMH bekend gemaakt via www.zwemwater.nl en de zwemwatertelefoon. Indien de kwaliteit niet in orde is, zijn er drie opties t.w. een waarschuwing, een negatief zwemadvies of, in ernstige gevallen, een zwemverbod.

Milieuvergunningen

Het team vergunningverlening van de ODMH behandelt aanvragen van milieuvergunningen en neemt zelf initiatief tot ambtshalve actualisering of intrekking van vergunningen als dat nodig is. Een milieuvergunning heeft tot doel om (economische) activiteiten te laten uitvoeren op een manier die milieuhygiënisch verantwoord is, en die overlast voor omwonenden beperkt. Vergunningen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze verleend, zodat sprake is van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de ondernemers. Hierbij werken wij met een standaard voorschriftenpakket waarbij uiteraard wel maatwerk mogelijk is. De wettelijke procedure die wordt doorlopen, geeft omwonenden de gelegenheid inspraak uit te oefenen en tijdig kennis te nemen van de inhoud van de vergunning.

Duurzaamheid

De ODMH ondersteunt bij de uitvoering van duurzaamheidsprogramma's van de deelnemers. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het begeleiden van de energietransitie zoals het aardgasvrij maken van bestaande en nieuwe gebouwen, het stimuleren van duurzame energieopwekking en bij het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie en vastgoed. Ook adviseert de ODMH bij het bouwen van woningen op normen ten aanzien van bijvoorbeeld de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) en

worden bedrijven gestimuleerd om bedrijfsgebouwen en –processen te verduurzamen. In het verlengde van duurzaamheid werkt de ODMH aan natuur- en milieueducatie. Hiervoor zetten wij het regionale Centrum voor Natuur- en Milieueducatie De Zwanebloem in. Kinderen in het basisonderwijs kunnen lessen op onze leszolder volgen en de ODMH verzorgt leskisten en lesmateriaal voor basisscholen. Ook kunnen buitenlessen op locatie vlakbij de school worden gevolgd.

Specialistische taken

De ODMH voert alle milieutaken uit inclusief in- en externe advisering op het gebied van bodem, archeologie, geluid, lucht en externe veiligheid.

Bodem en Archeologie

De bodemwerkzaamheden leiden ertoe dat in de besluitvorming het aspect bodem tijdens de inrichting en het beheer van de openbare ruimte op de juiste wijze wordt meegewogen en meegenomen. Zo worden voorwaarden verbonden aan het bouwen op ernstig verontreinigde grond. Medewerkers zien toe op het verantwoord toepassen van grond en op het behoud van archeologisch erfgoed. Hergebruik wordt gestimuleerd en bodemonderzoek tegen een scherpe prijs aangeboden. Ook heeft bodembeleid als doel zoveel mogelijk grond en bagger te hergebruiken zonder dat risico's optreden voor de gebruikers.

Geluid, Lucht, Ecologie en Externe Veiligheid

De meeste klachten die jaarlijks binnenkomen bij de ODMH hebben betrekking op geluid en lucht. Om die hoeveelheid klachten te verminderen en waar mogelijk te voorkomen voert de omgevingsdienst, bij voorkeur in een zo vroeg mogelijk stadium, bedrijfscontroles en diverse metingen uit. Daarnaast adviseren wij op deze milieuthema's bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Hiermee bereikt de ODMH dat zowel de bedrijvigheid als ook de woningbouw doorgang kan vinden zonder dat dit leidt tot een toename van klachten en/of moeilijke situaties. Bij externe veiligheid worden de plaatselijke risico's voor de omgeving tijdens de verschillende productiefases van gevaarlijke stoffen (produceren, behandelen of vervoer) in kaart gebracht. De risico's worden geobjectiveerd en de adviezen in het planvormingsproces van de regionale gemeenten meegenomen.

Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM)

Het cluster ROM adviseert en ondersteunt op milieugebied bij ruimtelijke plannen in Midden-Holland. In een zo vroeg mogelijk stadium brengt de ODMH de benodigde randvoorwaarden in kaart om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast is er aandacht voor de kansen om de kwaliteit van de leefomgeving te verhogen. Hiermee worden de leefbaarheid en duurzaamheid in Midden-Holland vergroot en kunnen ruimtelijke processen doorgang vinden.

Kwaliteit uitvoering VTH taken

Vanuit de Wabo en vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B & W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten.

Voor de taken die ondergebracht zijn bij de ODMH voldoen deze, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, aan de kwaliteitscriteria 2.1 (de door samenwerkende overheden ontwikkelde standaard).

3.3 Wat gaat het kosten?

Het begrotingstotaal van het programma milieu bedraagt € 9.456.780. De complete begroting voor het jaar 2019 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2019	Milieu
Baten	
Contractuele bijdragen	-11.558.033
Overige bijdragen	-7.025
Projectbaten	-1.725.750
Onttrekking reserves	-35.641
Totaal Baten	-13.326.448
Lasten	
Personeelskosten	7.350.750
Apparaatskosten	228.096
Directe productkosten	107.700
Projectlasten	1.761.391
Financieringslasten	0
Dotatie reserves	8.843
Totaal lasten	9.456.780
Saldo baten en lasten	-3.869.668

Voor de gemeentelijke en provinciale bijdragen voor het programma milieu wordt verwezen naar bijlage 1.

4 Programma bouw- en woningtoezicht

Sinds enkele jaren voert de ODMH naast de milieutaken ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening (BWT-taken) uit voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas. De afdeling BWT van de ODMH heeft een duidelijke missie: BWT ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Wij doen dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. De taken worden uitgevoerd door de Afdeling Bouw- en woningtoezicht, die is opgebouwd uit drie teams (Team Juridisch en Plantoetsing, Team Toezicht en Handhaving en Team Vergunningverlening).

4.1 Wat willen we bereiken?

De programmabegroting van de omgevingsdienst is gebaseerd op een inschatting van het aantal uren dat geleverd gaat worden aan de deelnemende gemeenten en de bijdrage van de provincie. Deze inschatting voor de gemeenten is gemaakt door het te verwachten aantal producten per gemeente te vermenigvuldigen met het aantal uren dat er gemiddeld aan een product besteed wordt (kental). Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten is rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de omgevingsdienst en met de realisatiecijfers van de voorgaande jaren.

De ODMH voert voor vier gemeenten de taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht uit. Door de overdracht van de BWT-taken van gemeenten aan de ODMH wordt een betere dienstverlening aan ondernemers en inwoners mogelijk. De bundeling van kennis en taken leidt bovendien tot meer specialisme en minder kwetsbaarheid in de dienstverlening. De kwaliteit zal ook verbeteren door een meer eenduidige wijze van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de regio.

4.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de afdeling BWT is gebaseerd op een inschatting van het aantal uren dat geleverd zal worden aan de deelnemende gemeenten en de provincie. Deze uren worden bepaald door het te verwachten aantal producten, zoals vergunningen en toezichtbezoeken, te vermenigvuldigen met de kentallen zoals die zijn opgenomen in het Productenboek BWT 2019. Uitgangspunt is om zoveel mogelijk producten op basis van kentallen te verrekenen. De daadwerkelijk benodigde producten worden jaarlijks gemonitord, waar dat nodig is, worden de kentallen bijgesteld. Voor producten die vanwege hun aard of omvang niet geschikt zijn om op grond van de kentallen af te rekenen, zoals het voeren van vooroverleg op grond van conceptaanvraag en het afhandelen van principeverzoeken tot vaststelling van de vergunbaarheid, vindt een inschatting plaats van het benodigd aantal uren per jaar en een nacalculatie op daadwerkelijk gemaakte uren na afronding van het product. Dit geldt ook voor het product 'Minnelijk traject bij handhavingsszaken en bezwaarprocedures inclusief mediation'. Ook kunnen voor producten op offertebasis aparte afspraken met de gemeente gemaakt worden (maatwerk) waarbij de afrekening eveneens geschiedt op basis van de daadwerkelijk gemaakte uren na afronding van het product. Tenslotte zijn er nog de zogeheten 'regionale uren', dat zijn uren die alle deelnemers gezamenlijk betalen voor, bijvoorbeeld, het organisatorisch inrichten en operationeel hebben van een klantencontactcentrum voor de gemeenten (frontoffice), het delen van gebiedskennis of datamanagement en het up-to-date houden van modellen.

Voor de vier gemeenten die hun BWT-taken hebben overgedragen aan de ODMH, handelt de ODMH de aanvragen om vergunning ingevolge Omgevingswet de af. Een omgevingsvergunning kan betrekking hebben op meerdere activiteiten, zoals bouwen, slopen, kappen, reclame, aanleg, inritten

en brandveilig gebruik. Het uitvoeringskader voor vergunningverlening is uitgewerkt in de Nota vergunningverlening BWT 2017 – 2020.

De ODMH verzorgt ook het toezicht voor de gemeenten die hun taken hebben overgedragen. Op grond van beleidsplannen en uitvoeringsplannen wordt, aan de hand van de gemeentelijke criteria, bepaald welk toezichtniveau noodzakelijk is per verleende omgevingsvergunning of activiteit. Vervolgens worden op basis van het vastgestelde toezichtniveau één of meerdere controles uitgevoerd en wordt een rapportage opgesteld van de controles. Naast toezicht voert de ODMH ook de handhaving uit. Handhaving is er op gericht om illegale situaties te beëindigen. Het omvat onder meer het versturen van een waarschuwing of een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang, en het stilleggen van werkzaamheden. De ODMH beschikt hiervoor onder meer over handhavingsjuristen, BOA's (bijzondere opsporingsambtenaren), inspecteurs en toezichthouders. Het uitvoeringskader voor toezicht en handhaving is de landelijke handhavingsstrategie die verder is uitgewerkt in de gemeentelijke Nota's Handhavingsbeleid.

Naast het behandelen van de aanvragen voor vergunningen en uitvoeren van het toezicht en handhaving, voert de ODMH ook andere Wabo-gerelateerde werkzaamheden uit die samenhangen met BWT-activiteiten. Het gaat dan onder meer om:

- informatieverstrekking over procedures en criteria;
- bouwplantoetsing inclusief het geven van juridisch advies bij bestemmingsplanwijzigingen;
- advies over het restaureren of verbouwen van monumenten;
- (coördinatie van) de toetsing van constructieberekeningen en –tekeningen;
- het opstellen van rapportages en brieven ten aanzien van de constateringen bij toezichtbezoeken;
- het opsporen van illegale Wabo-gerelateerde activiteiten en het rapporteren hier over;
- advisering t.a.v. asbesthandhaving, het beoordelen van asbestinventarisatierapporten en het begeleiden van asbestonderzoeken;
- bezwaar- en beroepschriften en overige juridische procedures die verband houden met de BWT- taken (het opstellen van verweerschriften, om de vertegenwoordiging tijdens hoorzittingen in bezwaar- en beroepzaken en om het opstellen van besluiten op bezwaar);
- afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda.

Ook beschikt de ODMH over een wachtdienst die bouwgerelateerde voorvallen afhandelt, en worden in het kader van de rampenbestrijding onder meer de teams Bouwbeheer en Milieubeheer bemenst.

Waar nodig voeren de medewerkers van de ODMH overleg met diverse betrokken partijen zoals gemeenten, welstands- en monumentencommissies, de regionale brandweer en de waterschappen ten behoeve van bovenstaande werkzaamheden en taken.

De niet-Wabo gerelateerde zaken in bezwaar- en beroepsprocedures, alsmede juridische advies voor de niet Wabo-taken blijven bij de gemeenten (met uitzondering van de afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda).

De inning van de leges is en blijft een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. Wel wordt de benodigde informatie voor de legesinning, zoals NAW-gegevens, de opgegeven bouwkosten en de hoogte van de op te leggen legesaanslag door de ODMH geleverd.

Voor de VTH-taken (Vergunning, Toezicht en Handhaving) op het gebied van bouw- en woningtoezicht voldoet de Omgevingsdienst aan de landelijke kwaliteitscriteriacriteria. Door het samenvoegen van de BWT formatie uit Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas is sprake van een bundeling van kennis en kunde en kan goede dienstverlening gerealiseerd worden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen is 21 februari 2017 aangenomen door de Tweede Kamer. Op 11 juli 2017 heeft de Eerste Kamer besloten om – op verzoek van de toenmalige minister Plasterk - de stemming over de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen. Er was al toegezegd door de minister dat de wet niet vóór 1 januari 2019 in werking zou treden. De kans is groot dat dat nu nog later wordt. Op dit moment is namelijk niet duidelijk welke wijzigingen de huidige minister (Ollongren) in de wet wil aanbrengen en of de wet dan eerst (opnieuw) moet worden behandeld in de Tweede Kamer.

Uit de beantwoording van twee sets Kamervragen over het bericht dat de bouw zich niets aantrekt van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (brief van 5 februari 2018) blijkt wel dat de Wet kwaliteitsborging voor bouwen door minister Ollongren nog steeds als belangrijk instrument gezien wordt om de kwaliteit in de bouw te verbeteren.

Om te beginnen leidt de wet ertoe dat een aantal kleinere bouwwerken 'bouwbesluittoetsvrij' worden. Dit wil zeggen dat ze wél vergunningplichtig (kunnen) blijven op grond van de welstand of de ruimtelijke ordening, maar dat de vergunningaanvragen niet langer aan het Bouwbesluit worden getoetst. Het gaat dan bijvoorbeeld om een dakkapel aan de voorzijde van de woning, of een aanbouw die groter is dan op grond van het bestemmingsplan zou mogen. Dit deel van de wet zal waarschijnlijk als eerste in werking treden.

Het tweede aspect van de wet houdt in dat de toetsing van bouwplannen aan het Bouwbesluit én het toezicht tijdens de bouw voortaan overgelaten worden aan private partijen, in plaats van aan de ODMH namens de BWT-gemeenten. Hiervoor moet eerst een Toelatingsorganisatie worden ingesteld om de instrumenten toe te laten. Door marktpartijen worden nu al instrumenten (methodes) ontwikkeld voor de kwaliteitsbewaking. Die instrumenten worden, na toelating door de Toelatingsorganisatie, door kwaliteitsborgers gebruikt om te controleren of de aannemer het werk zo uitvoert dat het bouwwerk bij oplevering voldoet aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit.

Voor deze bouwwerken zal de ODMH wel de vergunningaanvragen voor welstand en strijdigheid bestemmingsplan blijven toetsen. Het kental wordt dus wel lager, maar het product vervalt niet helemaal.

In deze programmabegroting is, anders dan vorig jaar aangekondigd, pas in de meerjarenbegroting rekening gehouden met de wet kwaliteitsborging voor het bouwen, omdat de invoeringsdatum nog niet duidelijk is en verwacht wordt dat de invoering op zijn vroegst pas op 1 januari 2020 plaatsvindt..

Kwaliteit uitvoering VTH taken

Vanuit de Wabo en vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B & W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten.

Voor de taken die ondergebracht zijn bij de ODMH voldoen deze, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, aan de kwaliteitscriteria 2.1 (de door samenwerkende overheden ontwikkelde standaard).

4.3 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van het programma bouw- en woningtoezicht bedraagt € 3.642.306. De complete begroting voor het jaar 2019 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2019	Bouw- en Woningtoezicht
Baten	
Contractuele bijdragen	-5.569.825
Overige bijdragen	-28.480
Projectbaten	-104.749
Onttrekking reserves	0
Totaal Baten	-5.703.054
Lasten	
Personeelskosten	3.439.083
Apparaatskosten	95.474
Directe productkosten	3.000
Projectlasten	104.749
Financieringslasten	0
Dotatie reserves	0
Totaal lasten	3.642.306
Saldo baten en lasten	-2.060.748

Voor de gemeentelijke bijdragen voor het programma bouw- en woningtoezicht wordt verwezen naar bijlage 2.

5 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

5.1 Overhead

Als gevolg van het vernieuwde BBV wordt de overhead met ingang van begrotingsjaar 2018 apart gepresenteerd. De inhoudelijke programma's milieu en bouw- en woningtoezicht bevatten geen kosten en opbrengsten van overhead meer.

In het vernieuwde BBV wordt overhead gedefinieerd als 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevend en primair proces (hiërarchisch). Projectleiding valt hier buiten. Het betreft alle hiërarchische leidinggevend en in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en coördinatoren.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als controllers, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomanagement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
3. P&O / HRM. Het betreft salarisadministratie, P&O / HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control. Het is exclusief opleidingen door P&O gegeven en gericht op de directe uitvoeringspraktijk.
4. Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC). Het gaat om zowel interne als externe communicatie. Niet: projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
6. Juridische zaken. Het betreft juridische medewerkers die op de bedrijfsvoering afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening).
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning. Het betreft bestuursadviseurs en bestuursondersteuner, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen, taakveld 0.1).
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT). Het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem- en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).
9. Facilitaire zaken en Huisvesting. Het is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
10. DIV. Het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en –aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevend), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.
11. Managementondersteuning primair proces. Het betreft secretariaten, office management en management assistentie in het primair proces.

Bovenstaande indeling kan terug gebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Specifiek voor de ODMH kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De afdeling Bedrijfsvoering wordt toegerekend aan de overhead met uitzondering van het cluster Functioneel Applicatiebeheer, welke de systemen van het primair proces in beheer heeft.
- De huisvestingslasten zijn overhead met uitzondering van de kosten die gemaakt worden voor de Zwanebloem.
- Alle loonkosten van MT-leden en teamleiders van de afdelingen milieu en BWT behoren tot de overhead.
- Alle loonkosten van de bedrijfskundige en communicatiemedewerkers behoren tot de overhead.
- De juristen op het gebied van milieu en BWT behoren tot het primair proces. Juristen op het gebied van P&O behoren tot de overhead.
- Beleidsadvisering op het gebied van milieu en BWT behoort tot het primair proces.

5.2 Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Ondersteund door een fiscalist van Deloitte heeft de ODMH onderzocht welke gevolgen deze wet heeft voor de dienst. Geconcludeerd is dat de ODMH aangemerkt wordt als ondernemer in de zin van de wet voor een beperkt aantal van haar aanvullende taken. Niet voor de primaire taken voor milieu en BWT. Omdat op deze aanvullende taken geen winst behaald wordt, is de ODMH volledig vrijgesteld van aangifte én van de administratieve rompslomp die daarbij komt kijken. Om ook in de toekomst gevrijwaard te blijven van aangifte, moet de ODMH deze en eventuele nieuwe taken blijven monitoren.

5.3 Onvoorzien

De ODMH heeft net als voorgaande jaren geen post onvoorzien opgenomen in haar begroting.

5.4 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van de overhead bedraagt € 6.483.811. De complete begroting voor het jaar 2019 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2019	Overhead
Baten	
Contractuele bijdragen	0
Overige bijdragen	-440.159
Projectbaten	0
Onttrekking reserves	-113.235
Totaal Baten	-553.394
Lasten	
Personeelskosten	3.955.230
Apparaatskosten	2.403.955
Directe productkosten	0
Projectlasten	0
Financieringslasten	124.626
Dotatie reserves	0
Totaal lasten	6.483.811
Saldo baten en lasten	5.930.417

6 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het volgende zevental paragrafen wordt opgenomen in de programmabegroting.

6.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het ODMH niet van toepassing.

6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het ODMH beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door het ODMH;
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de ODMH in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor de ODMH is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende organisaties komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van de ODMH kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de deelnemende organisaties zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor de ODMH niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken.

Daartegen staan de volgende argumenten:

- De ODMH is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor de ODMH (en voor de provincie en gemeenten) als de ODMH zich voor iedere tegenvaller tot hen moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Weerstandscapaciteit

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

1. Algemene reserve
2. Verhoging jaarlijkse bijdrage
3. Verzilveren eventuele stille reserves

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde standen is als volgt:

Algemene reserve: € 1.402.500 (geprognosticeerde stand per begin 2019)

De omvang van het weerstandsvermogen van de ODMH is gerelateerd aan de risico's die de organisatie loopt. Deze risico's zijn begin 2018 opnieuw in kaart gebracht en ook financieel vertaald.

Om aan te sluiten bij algemeen aanvaarde grondslagen is hierbij gebruik gemaakt van NARIS, de methodiek van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR). De uitkomsten van deze risicoanalyse zijn meegenomen in de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement 2018. Deze nota zal, tegelijk met de Programmabegroting 2019 – 2022, ter vaststelling aangeboden worden aan het algemeen bestuur in de vergadering van 21 juni 2018. Deze Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement 2018 vervangt de nota van 2013.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie levert de volgende tabel met de bij de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 432.202
25%	€ 609.184
50%	€ 868.698
75%	€ 1.211.206
80%	€ 1.314.067
90%	€ 1.601.240
95%	€ 1.858.490
99%	€ 2.425.061

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op € 1.601.240.

Conform de wens van het algemeen bestuur om het weerstandsvermogen van de ODMH te compartimenteren in een BWT- en een milieudeel, wordt het weerstandsvermogen in 2 delen gesplitst. Voor deze splitsing wordt de verhouding in risico's tussen BWT en milieu als verdeelsleutel gehanteerd: 14% voor BWT en 30% voor milieu. Ook de overheadrisico's van in totaal 56% worden in die verhouding verdeeld. Het gewenste gecompartmenteerde weerstandvermogen ziet er dan als volgt uit:

Gewenst weerstandvermogen:	
Aandeel BWT	€ 509.486
Aandeel milieu	€ 1.091.755
Totaal	€ 1.601.240

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus € 1.601.240. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt op 1 januari 2019 naar verwachting € 1.402.500. Geconcludeerd kan worden dat de berekende aanwezige weerstandscapaciteit 87,6% van het gewenste weerstandvermogen bedraagt.

Ondanks het gecompartmenteerde weerstandsvermogen behoudt de ODMH één algemene reserve. Deze wordt dus niet feitelijk gesplitst, maar slechts gelabeld conform de risico-inventarisatie.

Kengetallen

Op grond van een ministeriële regeling moeten met ingang van de programmabegroting 2017 de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
netto schuldquote	15,5%	16,2%	14,4%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15,5%	16,2%	14,4%
solvabiliteitsratio	29,0%	20,1%	21,1%
structurele exploitatieruimte	1,7%	0,8%	-0,3%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
netto schuldquote	13,8%	12,8%	0,0%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	13,8%	12,8%	0,0%
solvabiliteitsratio	20,2%	20,1%	20,1%
structurele exploitatieruimte	-0,2%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaliter ligt de netto schuldquote tussen 0% en 90%. Pas bij 100% wordt de kritische norm bereikt. De ODMH voldoet dus ruim aan de norm. Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De ODMH verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Het solvabiliteitsratio schommelt tussen 20,1% en 29,0% als gevolg van het afnemen van de omvang van de bestemmingsreserves. De ODMH is in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de ODMH nagenoeg gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODMH.

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

Begin 2015 heeft de ODMH het Midden-Hollandhuis overgenomen van het ISMH. Onderdeel van de aankoop is de overname van de voorziening Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Deze voorziening is bedoeld om de lasten van het grote onderhoud aan het Midden-Hollandhuis gelijkmatig te verspreiden over de begrotingsjaren. Ultimo 2017 bedroeg deze voorziening ruim € 727.000.

Na de afronding van de verbouwing van het Midden-Hollandhuis is eind 2015 een nieuw MJOP opgesteld. De jaarlijkse bijdrage aan de voorziening bedraagt circa € 95.000. De geraamde onttrekkingen zijn gedurende de begrotingsperiode 2019 – 2022 respectievelijk € 110.000, € 102.000, € 132.000 en € 130.000.

6.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen. In de vergadering van het algemeen bestuur van de ODMH van 13 december 2012 is het Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van de (primitieve) begroting ad bijna € 19,6 miljoen, ofwel ruim € 1,6 miljoen.

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het “pakket geïntegreerde dienstverlening” van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Vanaf december 2013 heeft de overheid het schatkistbankieren voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen verplicht gesteld. Het nadeel van deze verplichting is dat er nauwelijks nog rendement behaald kan worden op (tijdelijk) overtollige middelen.

De ODMH heeft bezit geen aandelen en financiële derivaten.

Renterisicobeheer

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet Fido een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 19,6 miljoen ofwel € 3,9 miljoen.

De toetsing van het renterisico aan de norm laat zien dat de ODMH binnen de norm blijft. De berekening van deze toetsing is als volgt:

Renterisico's

Renteherzieningen 2019	-
Aflossingen 2019	185
Renterisico 2019	185

Berekening renterisiconorm

Begrotingstotaal 2019	19.586
Percentage conform regeling	20%
Renterisiconorm 2019	3.917

Toetsing renterisico aan norm

Renterisico	185
Renterisiconorm	3.917
Onderschrijding	3.732

Bedragen x € 1.000,-

Financiering

Tegelijk met het pand heeft de ODMH de bijbehorende geldlening van het ISMH overgenomen. Op 1 januari 2019 bedraagt deze geldlening € 3.351.961. De lening is annuïtair en het rentepercentage bedraagt sinds 1 juli 2013 3,62% met een rentevastperiode van 10 jaar.

Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

Renteschema

Het vernieuwde BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de overheden met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.

De ODMH betaalt alleen rente over haar geldlening voor het pand en rekent deze toe aan het taakveld 0.4 Overhead. Het renteresultaat is daarom nihil. In onderstaand schema is de toerekening aan het pand omschreven als projectfinanciering.

Renteschema	Bedrag
Externe lasten over de korte en lange financiering	124.626
Externe baten	0
Saldo rentelasten en rentebaten	124.626
Aan projectfinanciering toe te rekenen rente	124.626
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	124.626
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	0

6.5 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering levert diensten aan de overige afdelingen van de ODMH. Ook worden diensten aan de RDOG, De Nieuwe Regio en Omgevingsdienst NL geleverd. Dit gebeurt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met genoemde organisaties.

De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het programma. Het welslagen van het programma is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Personeel en Organisatie:

Tot de reguliere taken van P&O behoren onder andere het P&O-beleid, werving en selectie, advisering en de personeels- en salarisadministratie.

Financieel beheer en Administratieve organisatie:

Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet en Controle verordening artikel 213 Gemeentewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

- reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
- tarieven	op verzoek van algemeen bestuur;
- weerstandsvermogen en risicomanagement	iedere 4 jaar;
- onderhoud kapitaalgoederen en gebouwen	iedere 4 jaar;
- bedrijfsvoering	iedere 4 jaar.

Facilitaire zaken:

Tot de facilitaire taken behoren inkoop, receptie- en reprovewerkzaamheden. Ook zorgt dit cluster voor het beheer van het pand aan de Thorbeckelaan 5, het Midden-Hollandhuis.

Informatisering en automatisering:

Wettelijke voorschriften maken het in toenemende mate noodzakelijk om efficiënt en met hoge kwaliteit te werken. Steeds meer informatie dient toegankelijk te zijn voor burgers, bedrijven en organisaties.

Deze ontwikkelingen vereisen moderne ICT-apparatuur en hoge beschikbaarheid. Er wordt daarom gewerkt aan en geïnvesteerd in digitalisering van werkprocessen.

Digitale informatievoorziening:

De afdeling DIV zorgt binnen de ODMH voor de (digitale) informatievoorziening.

6.6 Verbonden partijen

De ODMH heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de ODMH en de deelnemende provincie en gemeenten valt niet onder deze noemer.

6.7 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor de ODMH.

7 Vaststelling begroting van baten en lasten 2019 - 2022

Het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Midden-Holland,

- gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 7 juni 2018,
- gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland, acht weken voor de vaststelling in het algemeen bestuur,

BESLUIT:

De programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2019 – 2022 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 21 juni 2018.

De secretaris,

De voorzitter,

.....

.....

Bijlagen

Bijlage 1: Bijdragen milieu

Organisatie	Uren jaarprogramma 2018	Bijdrage jaarprogramma 2018	Uren jaarprogramma 2019	Bijdrage jaarprogramma 2019	Uren intensivering duurzaamheid 2019	Bijdrage intensivering duurzaamheid 2019	Totale bijdragen 2019	Bijdrage jaarprogramma 2020	Bijdrage jaarprogramma 2021	Bijdrage jaarprogramma 2022
Alphen aan den Rijn	31.155	2.693.002	31.155	2.755.000	1.213	107.300	2.862.300	2.755.000	2.755.000	2.755.000
Bodegraven-Reeuwijk	12.562	1.085.886	12.562	1.110.885	660	58.400	1.169.285	1.110.885	1.110.885	1.110.885
Gouda	14.456	1.249.617	14.456	1.278.386	1.419	125.500	1.403.896	1.278.386	1.278.386	1.278.386
Krimpenerwaard	18.006	1.556.439	17.974	1.589.441	1.084	95.900	1.685.341	1.589.441	1.589.441	1.589.441
Provincie Zuid-Holland	34.057	2.968.893	33.291	2.968.893	-	-	2.968.893	2.968.893	2.968.893	2.968.893
Waddinxveen	8.229	711.338	8.229	727.714	531	47.000	774.714	727.714	727.714	727.714
Zuidplaspas	14.787	1.278.178	14.787	1.307.603	818	72.300	1.379.903	1.307.603	1.307.603	1.307.603
Totaal	133.542	11.543.353	132.454	11.737.922	5.727	506.400	12.244.322	11.737.922	11.737.922	11.737.922

Uurtarief 2018 (afgerond) € 86,44

Indexering 2019: 2,30 %

Uurtarief 2019 (afgerond) € 88,43

Toelichting:

Voor de Provincie Zuid-Holland is alleen de structurele bijdrage opgenomen. Voor 2019 is conform de provinciale kaderbrief de nul bij gehanteerd. In bijlage 3 worden alle bijdragen van PZH weergegeven.

Bodegraven-Reeuwijk: de productieramingen zijn gebaseerd op het basniveau ad 12.572 uur per jaar. In 2017 is in een bezuiniging van 2,5% toegepast.

Gouda: de productieramingen zijn gebaseerd op het basniveau ad 14.774 uur per jaar. In 2018 is in een bezuiniging van 2,5% toegepast.

Krimpenerwaard: in 2019 is een bezuiniging van 2,5% ten opzichte van het vastgestelde jaarprogramma 2018 (18.435 uur) toegepast.

De additionele (incidentele) bijdragen van 2018 zijn in bovenstaand overzicht buiten beschouwing gelaten.

Bijlage 1a: Provinciale bijdragen

Werkplan	2017		2018	2019
	Begroot	Realisatie	Begroot	Raming
Provinciale bijdrage (inclusief materieel budget ad € 25.000)	2.968.893	2.968.893	2.968.890	2.968.893
Aanvullende provinciale bijdragen				
- Werkplan Spoed en Nazorg	353.150	197.224	329.000	329.000
- Werkplan Bodembeheer Krimpenerwaard	572.995	495.306	158.220	100.000
- Financiële bijdrage BRIKS-advisering gemeenten	100.000	51.105	100.000	60.000
- E-PRTR	900	900	2.279	2.279
- Veiligheidsonderzoek waterbodems	55.000	33.372	55.000	55.000
Subtotaal	1.082.045	777.907	644.499	546.279
Incidentele bijdragen				
- Monsternamen zwembaden	-	-	-	-
- Ondersteuning project randweg Waddinxveen	-	-	-	-
- Projectondersteuning Planstudie N207 zuid	19.199	19.199	19.449	19.897
- Voorbereiding omgevingswet	34.132	34.132	-	-
- Ondersteuning provinciale Nota VTH	4.267	4.267	-	-
- Energie(transitie)	25.599	25.599	25.932	26.529
- Inzet BOA op verzoek OM	-	-	64.830	-
Subtotaal	83.197	83.197	110.211	46.426
Totale provinciale bijdrage voor het werkplan	4.134.135	3.829.997	3.723.600	3.561.598

Toelichting

Op verzoek van de provincie zijn in dit overzicht ook de incidentele en aanvullende bijdragen opgenomen. Voor het jaar 2019 zijn dit slechts indicatieve ramingen. Bij het opstellen van het jaarprogramma in het najaar van 2018 worden deze bedragen afgestemd.

Bijlage 2: Bijdragen bouw- en woningtoezicht

Organisatie	Uren jaarprogramma 2018	Bijdrage jaarprogramma 2018	Uren jaarprogramma 2019	Bijdrage jaarprogramma 2019	Afname uren 2020 agv invoering Wkb	Uren jaarprogramma 2020	Bijdrage jaarprogramma 2020	Bijdrage jaarprogramma 2021	Bijdrage jaarprogramma 2022
Bodegraven Reeuwijk	15.010	1.297.475	15.010	1.327.345	2.151-	12.859	1.137.132	1.137.132	1.137.132
Gouda	17.332	1.498.178	17.332	1.532.669	1.874-	15.458	1.366.951	1.366.951	1.366.951
Waddinxveen	7.998	691.347	7.998	707.263	1.211-	6.787	600.174	600.174	600.174
Zuidplas	15.224	1.315.963	15.224	1.346.258	1.314-	13.910	1.230.061	1.230.061	1.230.061
Totaal	55.564	4.802.963	55.564	4.913.536	6.550-	49.014	4.334.319	4.334.319	4.334.319

Uurtarief 2018 (afgerond) € 86,44

Indexering 2019: 2,30 %

Uurtarief 2019 (afgerond) € 88,43

Toelichting uren jaarprogramma:

Bodegraven Reeuwijk: de productieramingen voor de jaren 2018 tot en met 2022 zijn gebaseerd op het basniveau ad 15.395 uur per jaar. In 2017 is een bezuiniging van 2,5% toegepast.

Gouda: de productieramingen voor de jaren 2018 tot en met 2022 zijn gebaseerd op het basniveau ad 17.332 uur per jaar.

Waddinxveen: de productieramingen voor de jaren 2018 tot en met 2022 zijn gebaseerd op het basniveau ad 7.998 uur per jaar.

Zuidplas: de productieramingen voor de jaren 2018 tot en met 2022 zijn gebaseerd op het basniveau ad 15.224 uur per jaar.

De additionele (incidentele) bijdragen van 2018 zijn in bovenstaand overzicht buiten beschouwing gelaten.

Toelichting afname uren als gevolg van de invoering Wet kw allereisborging voor het bouwen (Wkb):

Naar verwachting wordt de Wkb op zijn vroegst op 1 januari 2020 ingevoerd. Als de invoering eerder plaatsvindt, zal een begrotingswijziging opgesteld worden.

De invoering van de Wkb zorgt in het eerste jaar (waarschijnlijk 2020) voor een afname in de jaarprogramma's voor in totaal 4,9 fte en nog eens 5,1 fte in het vierde jaar (waarschijnlijk 2023).

Bijlage 3: Begroting op taakvelden

Taakveld	Omschrijving	Programma	Begroting 2019		Begroting 2020		Begroting 2021		Begroting 2022	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	Overhead	24	-	24	-	24	-	24	-
0.4	Overhead	Overhead	6.335	-440	6.256	-440	6.240	-440	6.247	-440
0.5	Treasury	Overhead	125	-	118	-	111	-	104	-
0.10	Mutaties reserves	Overhead/Milieu	9	-149	9	-105	9	-47	9	-47
4.3	Onderwijs beleid en leerlingzaken	Milieu	180	-313	180	-313	180	-313	180	-313
7.2	Riolering	Milieu	386	-624	386	-624	386	-624	386	-624
7.4	Milieubeheer	Milieu	8.882	-12.354	8.865	-12.354	8.830	-12.354	8.830	-12.354
8.3	Wonen en bouwen	BWT	3.642	-5.703	3.121	-5.124	3.121	-5.124	3.121	-5.124
Totaal taakvelden			19.583	-19.583	18.959	-18.959	18.901	-18.901	18.901	-18.901

Alle bedragen x € 1.000

